

Wstęp

Niniejsze opracowanie stanowi drugą część biografii Augustyna Muszały. Pierwsza część zawiera zarys dziejów Cziumplików i Muszałów obejmujący okres od pierwszej połowy XIX wieku aż do czasów współczesnych, który opracowano na podstawie dokumentów osobowych, wspomnień, fotografii, pism urzędowych itd.¹

Druga część oparta została na korespondencji zawartej na widokówkach z okresu od 1912 r. do 1939 r., którą wysyłał lub otrzymywał Augustyn Muszała od rodziny, przyjaciół i znajomych z którymi współpracował. Od wczesnej młodości zajmował się widokówkami ze względu na ich wartość wizualną, treści historyczno-kulturowe i literaturoznawcze. Umieszczał je w dużym zielonym albumie o formacie większym aniżeli A4. Przetrwały one w dobrym stanie do czasów współczesnych, wraz z innymi pamiątkami rodzinnymi.

Ogółem zachowało się ponad 200 kartek z adresem nadawcy i odbiorcy oraz 60 kartek czystych nie wykorzystanych korespondencyjnie. Spośród tych kartek 120 jest napisanych w j. polskim a ponad 100 w j. niemieckim. Te w j. niemieckim przypadają w większości na okres I wojny światowej i wysyłane były przez niemiecką pocztę polową (Feld Post). Stan materialny kartek jest dość dobrze utrzymany. Nie na wszystkich kartkach widnieją znaczki. Nie wszystkie daty i treść korespondencji jest czytelna.

Sporządzony został dość dokładny rejestr większości widokówek wraz z opisem, dla wykazania ogólnego zasobu całej korespondencji. Wszystkie widokówki zostały personalnie i językowo posegregowane. Głównym moim zamiarem było od początku wydrukowanie wszystkich kartek pisanych w języku polskim ze względu na ich treść i wartość historyczną, językową. Korespondencja prowadzona w j. polskim świadczy o świadomości narodowej Ślązaków, o ich umiłowaniu mowy ojczystej zachowanej w gwarze śląskiej. Poprzez poznawanie polskiej poezji i sztuki teatralnej doskonalili mowę ojczystą i wiedzę z zakresu kultury polskiej. W państwie pruskim szkoła niemiecka była obowiązkowa dla wszystkich jej mieszkańców. Mimo to Ślązacy zachowali swą mowę ojczystą przez setki lat, co było ewenementem w skali europejskiej.

---

¹ A. Muszała, „Z cyklu Rodziny Śląskie”, Katowice 2010.